

BESLUT

Datum
2025-12-02

Dnr
10486-2024

Sid
1 (9)

Justitieombudsmannen
Thomas Norling

Allvarlig kritik mot Kriminalvården för brister vid planeringen och genomförandet av transporten av en 14-åring som vårdades med stöd av LVU

Beslutet i korthet: En socialnämnd hade begärt hjälp från Polismyndigheten med transporten av en 14-åring som vårdades i ett hem för vård och boende med stöd av LVU. Polismyndigheten hade därefter överlämnat uppdraget till Kriminalvården, som genomförde transporten utan att någon representant från nämnden var med i bilen och utan att nämnden fick veta att ungdomen inte hade tillgång till sin telefon. Under resan gjordes uppehåll på ett anstaltsområde.

I beslutet uttalar JO bl.a. att Kriminalvårdens ansvar att planera och genomföra transporter av tvångsvårdade barn med beaktande av bl.a. principen om barnets bästa i stort sett alltid innefattar att samråda med den myndighet som ansvarar för vården. Företrädare för den myndigheten ska dessutom få följa med transporten om det behövs. För att det ska vara godtagbart att göra transportuppehåll på en plats som typiskt sett får anses vara olämplig för barn krävs i vart fall att alternativa ställen utretts, och att Kriminalvården – i avsaknad av sådana – kommit fram till att det var i enlighet med barnets bästa att ändå göra ett uppehåll där.

JO ger Kriminalvården allvarlig kritik och uttalar att transporten inte planerades och genomfördes i enlighet med principen om barnets bästa, vilken ska vara avgörande vid alla beslut enligt LVU. JO ser även allvarligt på att det saknas dokumentation i flera delar, bl.a. i fråga om transportplanerarens överväganden av vad som skulle vara till barnets bästa.

Anmälan

I en anmälan till JO förde en områdeschef vid socialförvaltningen i Jönköpings kommun fram klagomål mot Kriminalvårdens transportavdelning (tidigare Nationella Transportenheten, NTE). Hon angav i huvudsak följande.

Den 24 maj 2024 begärde en företrädare för Individ- och familjeomsorgsnämnden i Jönköpings kommun polishandräckning för att transportera en 14-årig ungdom, som vårdades i ett hem för vård och boende med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.

Polisen bedömde att det skulle vara skadligt för ungdomen att transporteras i deras fordon och beställde därför transporttjänst via Kriminalvården.

Socialsekreterare ville åka med i bilen, men nekades det. I stället åkte de i egen bil bakom transportbilen. Ungdomen fördes till anstalten Skänninge för att bl.a. äta lunch. Inte heller då tilläts socialsekreterare följa med. Kriminalvården hade även beslagtagit ungdomens telefon, vilket förhindrade denne att ha kontakt med socialsekreterarna. Nämnden hade möjlighet att återta begäran om handräckning. Det bedömdes dock medföra för stora risker för att ungdomen skulle avvika eller skada sig själv på ett allvarligt sätt och att det därmed var bättre att genomföra handräckningen.

Utredning

Inledningsvis hämtade JO in upplysningar och handlingar från Jönköpings kommun. Av det utredningsmaterialet framkom i huvudsak samma information som i anmälan, med tillägg för uppgiften att ungdomen hade tillbringat två timmar på polisstationen tillsammans med ansvariga socialsekreterare innan Kriminalvårdens transport kom dit.

JO begärde därefter att Kriminalvården skulle redogöra för planeringen och genomförandet av den aktuella transporten. Myndigheten skulle även besvara två frågor och redovisa sin bedömning av hur genomförandet förhållit sig till principen om barnets bästa.

Kriminalvården, genom chefen för sektionen för verksjuridik – verkställighet, straffrätt m.m., yttrade sig i huvudsak enligt följande:

Utredning

Uppgifter om sakförhållanden har hämtats in från Kriminalvårdens nationella transportenhet (NTE). De berörda befattningshavare som fortfarande är anställda hos myndigheten har getts möjlighet att lämna synpunkter. Genom utredningen i ärendet har i huvudsak följande framkommit.

Kriminalvården tog den 24 maj 2024 kl. 8.50 emot en transportbeställning från Polismyndigheten. Av beställningen framgick bl.a. att det var fråga om en begäran om handräckning med stöd av 43 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), ungdomens ålder och att transporten skulle ske samma dag från polisarresten i Jönköping till ett behandlingshem i Norberg. Under övrig information i beställningen angavs att det fanns en tidigare historik gällande våldsamt beteende och suicidhot. I fråga om personal och gods angavs ingen medföljande personal och inget medföljande gods.

Med hänsyn till ungdomens ålder och att ungdomen var placerad i polisarrest var det fråga om en prioriterad transport enligt beslutad prioriteringsordning. Transportplanerare hos NTE påbörjade planeringen av transporten i stort sett omgående utifrån de förutsättningar som angavs i beställningen. Efter att transportplaneraren hade avsatt personal och planerat resväg gjordes bedömning om uppehåll för måltid på häktet Skänninge. Upphållet planerades ske med ständig personalnärvaro och utan att ungdomen låstes in.

Det finns inte någon dokumentation om huruvida den beställande myndigheten uppmanades att bedöma behovet av att en tjänsteman från annan myndighet följde med i transportbilen för att säkerställa barnets bästa. Det finns inte heller någon dokumentation om samverkan med andra myndigheter för genomförande av måltidsuppehåll. Troligtvis valdes uppehåll på häkte för att kunna genomföra transporten samma dag och med vetskap om att det råder brist på uppehålls-

platser hos andra myndigheter. Transportplaneraren har inte kunnat tillfrågas om fler uppgifter, eftersom denne har avslutat sin anställning inom Kriminalvården.

Enligt uppgifter från den transportpersonal som utförde transporten hämtades ungdomen hos polisen i Jönköping, där transportpersonalen möttes av en polis och två socialsekreterare. Eftersom socialsekreterarna hade ungdomens packning, frågade transportledaren om de skulle åka efter i egen bil. Såvitt transportledaren kan minnas framfördes det inte några invändningar mot detta. Om invändningar hade framförts, skulle transportledaren ha kontaktat transportplaneraren för att få mer information om hur transporten skulle utföras. Transportledaren kan inte på egen hand besluta om medföljande av annan personal. Som transportledaren minns det bytte han telefonnummer med en av socialsekreterarna. Transportpersonalen omhändertog ungdomens mobiltelefon. Transportledaren tror att han ringde socialsekreteraren innan de åkte innanför grindarna i Skänninge och meddelade att de fick vänta utanför häktet till dess att transporten återupptogs och att den nya besättningen skulle få telefonnumret. Under uppehållet på häktet Skänninge var personalen med ungdomen hela tiden. När den nya personalbesättningen anlände skedde avlämning, och telefonnummer till socialsekreteraren överlämnades med uppmaning om att besättningen skulle ta kontakt när de lämnade häktet. I samband med överlämningen ringde socialsekreteraren och fick information om den fortsatta transporten. Transportledaren har inte på något sätt uppfattat att socialsekreterare har ifrågasatt genomförandet av transporten, eller fått en förfrågan om att åka med i samma fordon. Transporten genomfördes med start cirka kl. 10.30, med byte av transportfordon och personal på häktet Skänninge cirka kl. 13.00-13.30. Transporten avslutades cirka kl. 16.00 vid behandlingshemmet.

[— —]

Kriminalvårdens bedömning

En transport ska planeras och genomföras på ett säkert och effektivt sätt, och de negativa konsekvenser som en transport kan medföra för en frihetsberövad person ska i möjligaste mån begränsas. Av Kriminalvårdens interna styrande dokument följer att samverkan med den begärande myndigheten är en förutsättning för att säkerställa barnets bästa vid planering och genomförande av en transport av ett barn, och att överväganden och samråd som gjorts om barnets bästa ska dokumenteras. Personal från socialtjänst eller behandlingshem medföljer ofta vid transporter av ungdomar som har frihetsberövats med stöd av LVU. Det ses också som positivt, eftersom den personalen i regel har bäst kännedom om ungdomen.

Kriminalvården konstaterar att det av anmälan inte närmare framgår när eller till vem en socialsekreterare skulle ha framfört önskemål om att få följa med ungdomen i Kriminalvårdens fordon. Enligt uppgift från transportledaren frågade inte en socialsekreterare om det fanns möjlighet att åka med i samma fordon i samband med transporten. I transportbeställningen finns det inte heller någon information om ett önskemål om medföljande personal. Tvärtom innehåller transportbeställningen uppgiften ”ingen medföljande personal”.

Även om den aktuella transporten behövde planeras och genomföras skyndsamt, borde den som planerade transporten ha kontaktat Polismyndigheten eller socialtjänsten för att samråda om behovet av medföljande personal och plats för transportuppehåll. Det saknas dock dokumentation om huruvida något sådant samråd skedde vid planeringen av transporten, vilket bedöms vara en brist. Under transporten gjordes ett kortare uppehåll för måltid och byte av besättning i häktet Skänninge. De närmare övervägandena inför beslutet om uppehåll i häktet Skänninge har inte kunnat utredas, eftersom transportplaneraren i fråga inte längre är i tjänst. Inför beslutet beaktades det dock troligtvis att transporten behövde genomföras samma dag och att det råder brist på uppehållsplatser hos andra myndigheter. Som framgår av utredningen var personal tillsammans med ungdomen under hela uppehållet, och ungdomen låstes inte in. Dessutom hölls

företrädare för Jönköpings kommun löpande informerade under transporten. Kriminalvården bedömer att det fanns godtagbara säkerhetsskäl för att omhänderta ungdomens mobiltelefon under transporten. En sådan hantering följer också myndighetens interna styrning i frågan.

Det kan avslutningsvis nämnas att chefen för sektionen för transportplanering har informerats om ärendet i syfte att för samtliga transportplanerare understryka vikten av dokumentation. Därutöver hålls det inom NTE utbildning i barnfrågor för transportplanerare, och vid planering av transporter av barn och unga ska enhetens barnombud tillfrågas.

Anmälaren kommenterade yttrandet och tillade bl.a. följande. Ungdomen uppehöll sig tillsammans med socialsekreterare på polishuset i två timmar före transporten, men var inte placerad i polisarrest. Socialsekreterarna har inte sagt till Kriminalvården att de inte skulle följa med i bilen, utan den uppgiften måste ha kommit från polisen i samband med att de överlämnade uppdraget. Enligt socialsekreterarna bad de transportpersonalen om att få följa med, men fick då svaret att ”nej, så gör vi inte”. De fick inte heller någon information om att ungdomens mobiltelefon hade beslagtagits, vilket stöds av uppgifter i ungdomens journal.

Bedömning

Rättsliga utgångspunkter

Under vissa omständigheter kan barn och ungdomar beredas tvångsvård med stöd av LVU. Det yttersta ansvaret för vården ligger som utgångspunkt på socialnämnden i barnets eller ungdomens bosättningskommun.

Vård med stöd av LVU bedrivs vanligtvis i hem för vård och boende, HVB-hem, eller i särskilda ungdomshem, om den unga vårdas på grund av eget beteende och behöver stå under särskilt noggrann tillsyn (se 3, 11 och 12 §§ LVU). Sedan 2017 kan bl.a. den socialnämnd som ansvarar för barnets eller ungdomens vård vända sig direkt till Kriminalvården för att få hjälp med transporten av det barn eller den ungdom som ska vårdas i särskilda ungdomshem. När det kommer till transporter av unga som vårdas i HVB-hem med stöd av LVU behöver socialnämnden i stället begära hjälp från Polismyndigheten, som i sin tur kan överlämna transportuppdraget till Kriminalvården om det bedöms lämpligt. Detta framgår av 43 § LVU och 29 a § polislagen (1984:387).

Möjligheten att vända sig direkt till Kriminalvården för att få hjälp med transporter av unga i särskilda ungdomshem infördes bl.a. för att den tidigare ordningen inte var ändamålsenlig, eftersom myndigheten som tar emot transportuppdraget ändå inte ska göra någon materiell bedömning av beställningen. I förarbetena framhölls även att kontakten mellan den myndighet som begärt transporten och utföraren många gånger underlättas av att det inte finns ett mellanled, samt att en förkortad informationskedja innebär en minskad risk för att viktig information inte når fram till den som ska utföra transporten. Det angavs också att även små tidsbesparingar är värdefulla vid akut uppkomna transportbehov. (Se prop. 2016/17:57 s. 43 f.)

Oavsett om Kriminalvården tar emot en begäran direkt från den myndighet som ansvarar för vården, eller om uppdraget överlämnas från Polismyndigheten, ska transportplaneraren inte ta ställning till om transporten ska genomföras eller inte. Transportplaneraren ska dock kontrollera att den myndighet som begärt handräckning har lämnat de uppgifter som behövs för att planera och genomföra transporten på ett säkert, tryggt och effektivt sätt. Om ytterligare information behövs för att uppnå det ändamålet ska Kriminalvården hämta in kompletterande uppgifter från den begärande myndigheten. (Se 4 och 12 §§ Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd [KVFS 2020:2] om transporter av frihetsberövade personer, FARK Transport. Jfr mitt beslut den 24 september 2025, dnr 8139-2024.)

Generellt gäller att en transport ska planeras och genomföras med respekt för den transporterades personliga integritet och att de negativa konsekvenser som en transport kan medföra för denne i möjligaste mån ska begränsas. Den transporterades särskilda behov ska alltid beaktas. I 4 § FARK Transport anges vidare att barnets bästa alltid ska beaktas vid planering och genomförande av en transport som avser ett barn och att övervägandena ska dokumenteras. Att barnets bästa ska beaktas vid alla åtgärder som rör barn framgår även av artikel 3 i Barnkonventionen, som sedan 2020 gäller som svensk lag.

I det här sammanhanget vill jag påminna om att det i 1 § femte stycket LVU anges att vad som är bäst för den unge ska vara avgörande vid beslut enligt den lagen. Formuleringen som valts där är alltså snävare än den som finns i Barnkonventionen, vilket syftar till att understryka att hänsynen till barnets bästa i sådana fall alltid ska ges företräde i en konflikt mellan barnets behov och andra intressen (se prop. 2002/03:53 s. 76 f. och 105). Jag har tidigare uttalat mig om vad detta innebär i socialnämnders verksamhet och även om vikten av att övervägandena om barnets bästa dokumenteras (se bl.a. mitt beslut den 28 juni 2022, dnr 822-2022).

I Kriminalvårdens handbok (2016:4) för arbetet med barnrättsperspektivet anges att samverkan med den beställande myndigheten är en förutsättning för att säkerställa barnets bästa vid planering och genomförande av en transport. Med hänsyn till de bedömningar som måste göras beskrivs det bl.a. vara lämpligt att kontakt tas med den som har beställt handräckningen hos Polismyndigheten. Om den som ska transporteras är yngre än 15 år anges vidare att beställaren ska uppmanas att bedöma behovet av att en tjänsteman från den beställande enheten följer med i transportbilen. Även om beställaren i grunden uppges vara den som ska bedöma behovet och Kriminalvården inte kan kräva medföljande eller neka transporten i annat fall, beskrivs det att Kriminalvården kan ”påpeka vikten av att en bedömning om medföljande sker utifrån barnets ringa ålder”. (Se avsnitt 10.4.1.)

Även efter att handräckning har begärts har socialnämnden kvar det övergripande ansvaret för vården enligt LVU och därmed även för att

transporten genomförs på ett lämpligt sätt. Nämnden som begär handräddning förutsätts därför medverka under densamma när det finns behov av det. (Se t.ex. JO:s beslut den 16 december 2024, dnr 3377-2023 m.fl., och den 20 april 2021, dnr O 6-2020, samt prop. 2016/17:57 s. 47.)

Planeringen av transporten

Jag har inte för avsikt att uttala mig om det rättsliga stödet för nämndens begäran om polishandräddning, eller om det var lämpligt att Polismyndigheten i sin tur överlämnade transportuppdraget till Kriminalvården. I det här ärendet har jag i stället valt att fokusera på frågan om Kriminalvårdens planering och genomförande av den aktuella transporten tillräckligt uppfyllt de krav som ställs.

Som framgått är det Kriminalvårdens ansvar att planera och genomföra transporter av tvångsvårdade barn med beaktande av bl.a. principen om barnets bästa. Enligt min mening innefattar det i stort sett alltid att samråda med den myndighet som är ansvarig för vården av barnet. Det är nämligen den myndigheten som har den mest relevanta och uppdaterade informationen om barnets situation, och därför är bättre lämpad att uttala sig om vad som är det enskilda barnets bästa. I en brådskande situation, som den nu aktuella, framstår det även som att Kriminalvården av tidsskäl bör förkorta informationskedjan genom att stå i direktkontakt med myndigheten som ansvarar för vården (jfr prop. 2016/17:57 s. 43 f.). Som jag förstår Kriminalvårdens handbok för arbetet med barnrättsperspektivet är det också den myndighetens uppfattning att sådan kontakt ska tas för att utreda frågan om vad som i det enskilda fallet är barnets bästa.

Det är oklart i vilken mån som transportplaneraren hade kontakt med någon företrädare för Individ- och familjeomsorgsnämnden i Jönköpings kommun. Såvitt framkommit finns ingen dokumentation om det, varken i fråga om huruvida socialsekreterarna skulle sitta med i bilen, eller var transportuppehållet skulle genomföras.

Kriminalvården förtjänar kritik redan för det förhållandet att dokumentation saknas i dessa delar. Utan dokumentation försvåras bl.a. granskningen av myndighetens åtgärder i efterhand, särskilt när vissa medarbetare avslutat sin tjänst och andra inte minns vad som hände. Jag ser allvarligt på det.

Vissa uppgifter i Kriminalvårdens yttrande ger mig därutöver anledning att tvivla på att transportplaneraren hade kontakt med företrädare för nämnden, eller ens hade tillgång till den ursprungliga begäran om polishandräddning. Det gäller bl.a. påståendena om att ungdomen ”var placerad i polisarrest” och att transportbeställningen innehöll uppgiften ”ingen medföljande personal”. I den begäran om polishandräddning som JO tagit del av finns varken information om den ena eller den andra av dessa frågor. Enligt uppgift från anmälaren befann sig ungdomen inte heller i arresten, utan uppehöll sig i polishuset. Det är en

väsentlig skillnad, inte minst eftersom barn under 15 år inte får tas i förvar (se 43 c § LVU). Det framstår som sannolikt att transportplaneraren hade känt till det om han eller hon hade stått i direktkontakt med företrädare för nämnden. Oavsett hur det var med den saken vill jag understryka att det inte skulle vara acceptabelt om transporten planerades utan tillgång till den ursprungliga begäran om polishandräckning och utan att någon direktkontakt togs med nämndens representanter.

Utöver detta konstaterar jag att det helt saknas dokumentation om transportplanerarens överväganden av vad som skulle vara till barnets bästa. Det går därför inte att avgöra om sådana gjordes och i så fall vilken vikt dessa gavs eller om ungdomen alls kom till tals i det sammanhanget. Det är inte acceptabelt.

Genomförandet av transporten

Under utredningen har det klarlagts att transporten genomfördes utan att någon representant från nämnden var med i bilen. Det är även utrett att Kriminalvården tog hand om den transporterade ungdomens telefon.

Enligt min mening borde nämndens företrädare ha fått åka med i bilen. Som framgått har JO tidigare uttalat att det ska ske om det behövs. Utifrån det som anges i handboken för arbetet med barnrättsperspektivet uppfattar jag att det också är Kriminalvårdens utgångspunkt att företrädare för den ansvariga myndigheten ska vara med i bilen. I det här fallet har anmälaren beskrivit att det fanns ett sådant behov. Jag ser ingen anledning att göra en annan bedömning.

Givetvis borde saken ha utretts och bedömts i samråd med nämndens företrädare redan i planeringsskedet. Jag har emellertid redan redogjort för att det finns skäl att tvivla på att transportplaneraren genomförde några sådana samråd eller överväganden, och konstaterat att det saknas dokumentation i den delen. Vad som hände när Kriminalvårdens transportpersonal kom till polisstationen är också oklart och jag noterar att uppgifterna går isär i frågan om huruvida de fick veta att socialsekreterarna ville följa med i transportbilen. Kriminalvårdens uttalanden grundar sig dock på transportledarens minnesbild av händelsen, medan anmälarens uppgifter får stöd i rapporten om den utredning som nämnden gjorde efter transporten. Som jag ser det finns det därför inte anledning att tvivla på anmälarens uppgift om att socialsekreterarna framställde önskemål om att få vara med i bilen och då riktade sig till någon av tjänstemännen som deltog vid transporten. I vart fall i det skedet borde åtgärder ha vidtagits så att nämndens representanter kunde följa med ungdomen under transporten.

Jag ifrågasätter inte att Kriminalvårdens åtgärd att ta hand om ungdomens mobiltelefon var förenlig med myndighetens rutiner (se t.ex. avsnitt 4.9.16 i Kriminalvårdens handbok för transport [2024:1]). Själva åtgärden föranleder inte i sig kritik. Jag noterar emellertid att socialsekreterarna inte tycks ha känt till att detta skedde. Det inträffade kan därför inte godtas utan vidare, eftersom

de inte fick någon information om hur kontakt skulle kunna tas med ungdomen under transporten och, i förlängningen, hur de skulle kunna ta sin del av ansvaret för transporten.

Genom utredningen står det vidare klart att ett uppehåll gjordes på anstaltsområdet Skänninge, där också häktet ligger. De närmare omständigheterna kring uppehållet är oklara, t.ex. när det gäller frågorna om i vilken lokal de höll till och hur lång tid de vistades där. Oavsett om ungdomen vistades i häktets eller anstaltens lokaler ligger de inom samma område och får typiskt sett anses vara olämpliga för barn. För att en uppehållsplats av det slaget ska vara godtagbar krävs i vart fall att Kriminalvården utrett alternativa ställen, och att myndigheten – i avsaknad av sådana – kommit fram till att det var i enlighet med barnets bästa att ändå genomföra transportuppehållet där (se avsnitt 3.3 i Kriminalvårdens handbok för transport).

Det saknas dokumentation om huruvida kontakter togs med någon annan myndighet för att utreda alternativa platser för transportuppehållet. Kriminalvården har inte heller dokumenterat eller i efterhand kunnat redogöra för någon bedömning av uppehållsplatsens lämplighet. I myndighetens yttrande har i stället hänvisats till att uppehåll i häkte ”troligtvis valdes för att kunna genomföra transporten samma dag och med vetskap om att det råder brist på uppehållsplatser hos andra myndigheter”. Det är en anmärkningsvärd inställning till förfarandet att låta en 14-åring vistas på ett anstaltsområde utan sällskap av eller möjlighet att ha kontakt med socialsekreterarna. Enligt min mening har valet av uppehållsplats inneburit att principen om barnets bästa inte beaktats i tillräcklig grad. Kriminalvården förtjänar kritik även i denna del.

Avslutande kommentarer

Sammanfattningsvis menar jag att Kriminalvården inte har gett nämnden ett tillräckligt inflytande vid planeringen och genomförandet av transporten. Hanteringen har lett till att transporten inte planerades och genomfördes i enlighet med principen om barnets bästa, vilken alltså ska vara avgörande vid alla beslut enligt LVU. Som jag ser det måste det kravet ställas även för de åtgärder som vidtas i samband med transporten av ett barn eller en ungdom som vårdas med stöd av LVU, oaktat att den genomförs av någon annan än den som ansvarar för vården. Jag finner att bristerna sammantagna har varit så stora att Kriminalvården förtjänar allvarlig kritik.

Det är naturligtvis positivt att utbildning i barnfrågor ska hållas för transportplanerare och att Kriminalvården arbetar för att understryka vikten av dokumentation för samtliga transportplanerare. Som det här ärendet visat behöver dock även transportledarna dokumentera sina åtgärder och överväganden. När det gäller uppgiften om att enhetens barnombud ska tillfrågas förutsätter jag att även den kontakten kommer att dokumenteras.

Som jag ser på saken tydliggör det här ärendet behovet av klara och fungerande rutiner för planeringen och genomförandet av transporter som Kriminalvården

utför på uppdrag av någon annan myndighet, i synnerhet eftersom sådana kan behöva verkställas med kort varsel. Rutinerna måste beskriva de samverkansåtgärder som ska vidtas. Givetvis måste de också följas och åtgärderna dokumenteras. Jag förutsätter att Kriminalvården kommer att se över sina rutiner med anledning av mina uttalanden i det här beslutet och ett tidigare där jag riktade kritik mot myndigheten för de tvångsåtgärder som vidtogs vid transporten på uppdrag av en region (dnr 8139-2024).

Ärendet avslutas.

Beslutet har fattats av JO Thomas Norling. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Reb Kerstinsdotter har föredragit ärendet och byråchefen Catrine Björkman har deltagit i beredningen.